

ohledně zločinu veřejného násilí podle §u 83 tr. zák., zavrhnouti, zrušiti však rozsudek ve výroku odsuzujícím stěžovatele též pro přečin podle §u 15 čís. 2 zákona na ochranu republiky a ve výroku o trestu a výrocích s ním souvisejících. Za zločin §u 83 tr. zák., kterým zůstává stěžovatel uznán vinným, byl znovu trest vyměřen podle první věty §u 84 tr. zák.

Čís. 2640.

O »neodolatelné donucení (stav nouze)« ve smyslu §u 2 g) tr. zák. jde jen tenkrát, jednal-li pachatel pod dojmem přítomného bezprostředně hrozícího nebezpečí, jež bylo jedinou pohnutkou ke spáchání činu, a jemuž nebylo lze jinak uniknouti než spácháním zločinu, předpokládajíc, že pachatel nezavinil stav nouze trestným činem a že nemá právní povinnosti snášeti hrozící škodu.

I když jsou tu podmínky stavu nouze, nelze vyloučiti trestnost, je-li hodnota statku obětovaného nepoměrně vyšší než zachráněného.

(Rozh. ze dne 3. února 1927, Zm II 506/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost otce obžalovaného do rozsudku zemského trestního jako porotního soudu v Brně ze dne 22. listopadu 1926, jímž byl obžalovaný uznán vinným zločinem vraždy prosté podle §§ů 134, 135 čís. 4. tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmateční stížnost dovolává se důvodu zmatečnosti čís. 6 §u 344 tr. ř., dovozujíc, že porotní dvůr soudní porušil zákon v ustanovení §§ 319 a 320 tr. ř., nedav porotcům jednak otázku dodatkovou na neodolatelné donucení podle §u 2 g) tr. zák., jednak otázku eventuální na přečin podle §u 335 tr. zák. Budiž podotknuto, že podle obsahu protokolu o hlavním přelíčení obhájce sám těchto otázek nenavrl. Pokud jde o otázku dodatkovou ve směru §u 2 g) tr. zák. má stěžovatel za to, že okolnosti tvrzené obžalovaným při hlavním přelíčení, totiž, že pojal úmysl sejíti společně s Bertou P-ovou se světa a, že provedl jej následkem toho, že mu rodiče bránili v poměru k ní, že jeho otec jí opětně vyhrožoval ublížením na těle, neupustí-li od obžalovaného, a jemu hrozil pro ten případ vyděděním — ve spojení se zjištěním, že otec obžalovaného byl odsouzen pro zločin vydírání, spáchaný na Bertě P-ové, ukazují k tomu, že obžalovaný spáchal čin z neodolatelného donucení, a že tudíž měla býti porotcům dána příslušná otázka dodatková. Než zmateční stížnost zneuznává podstatu stavu vylučujícího trestnost podle §u 2 g) tr. zák., pokládajíc ono tvrzení za dostatečné k naplnění jeho zákonné podstaty. Podle ustálené judikatury i nauky lze mluvit o neodolatelném donucení (stavu nouze) jen tenkrát, jednal-li pachatel pod dojmem přítomného bezprostředně hrozícího nebezpečí, jež bylo jedinou pohnutkou ke spáchání činu, a jemuž nebylo

lze jinak uniknouti, než spácháním zločinu, předpokládajíc, že pachatel nezavinil stav nouze trestným činem a že nemá právní povinnosti snášeti hrozící škodu. Než i kdyby byly splněny ony všechny předpoklady, slušelo by vyloučiti beztrestnost, je-li hodnota statku obětovaného nepoměrně vyšší než hodnota statku zachráněného. V souzeném případě chybí první a základní předpoklad neodolatelného donucení, ježto obžalovaný sám netvrdil, že mu hrozila přímá a bezprostřední újma; poukazoval pouze na budoucí újmu — vydědění a netvrdil ani, že usmrcení P-ové bylo jediným prostředkem, by odvrátil újmu, která mu v budoucnosti hrozila a co hlavního: neúměrnost mezi obětovaným statkem — cizím životem — a zachráněným — dědictvím a přízní rodičů — jest tak do očí bijící, že již o sobě vylučuje beztrestnost z důvodu neodolatelného donucení. Porotní soud nesměl dáti tuto otázku, poněvadž stav obžalovaným tvrzený neodpovídal zákonné podstatě podle §u 2 g) tr. zák.; soud by byl porotce uvedl v omyl ohledně pojmu neodolatelného donucení, kdyby jim byl takovou otázku dal. Nebylo ani zákonných předpokladů pro otázku eventuální na přečin podle §u 335 tr. zák. podle §u 320 tr. ř., ježto nikdo za řízení netvrdil, že se Berta P-ová sama usmrtila a že jí obžalovaný při tom pouze pomáhal (na př. opatřením vražedného nástroje), jak by předpokládaly zákonné ustanovení §u 319 tr. ř. a skutková podstata §u 335 tr. zák. Bylo proto neodůvodněnou zmatečnou stížností zavrhnouti.

Čís. 2641.

Volební řád (zákon ze dne 29. února 1920, čís. 123 sb. z. a n.).

Stala-li se závadná změna voličského seznamu na základě usnesení volební komise, mohou jako přímí pachatelé přečinu podle §u 58 I čís. 4 zákona přicházeti v úvahu jedině členové volební komise, nikoliv zástupce dohlédacího úřadu (§ 35 zákona); u něho může však jíti po případě o spoluvinu (§ 5 tr. zák.) na onom přečinu.

(Rozh. ze dne 4. února 1927, Zm I 480/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmatečné stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Plzni ze dne 26. června 1926, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle §u 58 I čís. 4 zákona ze dne 29. února 1920, čís. 123 sb. z. a n., zrušil rozsudek nalézacího soudu v napadeném výroku, jakož i ve výroku o trestu uloženém tomuto obžalovanému a ve výrocích s tím souvisejících a věc vrátil soudu prvé stolice, by ji v rozsahu zrušení znova projednal a o ní rozhodl.

Důvody:

Zmatečné stížnosti, jež uplatňuje důvody zmatečnosti podle čís. 5 a 9 a) §u 281 tr. ř., nelze s hlediska tohoto důvodu upřítí oprávnění. Nalézací soud uznal stěžovatele vinným přečinem podle §u 58, I čís. 4 zák. čís. 123/1920 proto, že při volbách do poslanecké sněmovny jako